

DE FORA CASA

Narracions de viatje. Barcelona, Llibreria d' Alvar Verdaguer, Rambla del Mitj, 5

Un dels gèneros més difícils sens dupte en la lliteratura moderna, es la narrativa dels viatges. Y la rahó d'això es fàcil compéndrerla.

A mida que 'ls medis de locomoció 's van prodigant y fentse assequibles á totas las fortunes, més creix el petit mon que viatja. Més cambi hi ha de jorn en jorn en las ideas, més generalisadas son las impresions que 's reben, més afany sent el viatjant per' enrahonar de lo que sab que ignoran els que l' escoltan.

Això fa que sobre viatges s' hagin dit y estampat tantas xavacanadas, y que, homes sens escrúpuls no tingan á be consultar sas propias forsas ans d' empendre una tasca en que sens remey deuen naufragar. Llibres de viatges n' hi han tants y de tantas menas, que aquest gènero de lliteratura, que trevallat per un escriptor de conciencia, seria no cal duptarho, un poderós element d' instrucció, perque cap altre com ell pot reunir una de las dos condicions més indispensables en tota obra d' ensenyansa, qu' es la amenitat, ha caygut en nostres días en lo més gran ridícol y baixesa.

Mes això precisament; aqueixa malura general fa ressaltar més la bondat dels bons llibres; dels escrits per homes de saber, que senten; que distingeixen, y que entenen lo secret de transmetre al públich las impresions per ells rebudas. Passa ab aqueixos llibres, més escassos cada jorn, lo que ab lo diamant que quant més enlluhera, es quan se trova en mitj del carbó d' allá 'hont ha sortit.

Llibres com lo d' en Cabot y Rovira, que tractant de viatges se llegeixen d' una sentada y s' arriba al fi ab recança, portan en sí in-

trínseca bondat, y aquest es son millor elogi.

En Cabot y Rovira, una de las més sortints figuracions del renaixement literari català, perteneix á la nombrosa munió d' homes de lettres que 's trovan á Barcelona, en los que están equilibradas la vida del esperit y la de la materia.

Aquesta omplena un lloch en lo vagó, pero l' ànima viatja també, y sab trobar ideas á la vista d' un paisatje, y emocions á cada pas.

De fora casa está verament atapahit de vida: 'ls homes que descriu en Cabot tenen sanch en sas venas, moviments propis, res del automatisme de que están tan plens 'ls personatges de la gran majoria de aquesta classe de llibres. Els paisatges conservan en lo llibre 'l color de que 'ls va adornar la portentosa Naturalesa, y 'ls treballs qu' entre mitj de la feréstega obra de la Creació, ha portat á cap la ma del home tremolant la senyera del progrés, quant son descrits per en Cabot excitan la admiració del lector que veu en las paraulas del co-director de *La Veu de Catalunya* un preciós monument aixecat al geni del home.

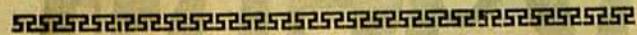
El lector se trova com devant d' un cinematógrafo, desfilant per devant seu, tipos, costumes, y naturalessa tot vida.

El petit fragment del llibre d' en Cabot que en obsequi á nostres lectors doném á seguit d' aquestas ratllas, y molts altres notables com la descripció del *Sant Gotthard*, la *Processó del Corpus á Igls*, el viatje pe 'l llach Lemam, y forsas més, parlan en més elogi del llibre que tot quant aquí poguessim dir. Aixís ho ha comprés la prempsa catalana que con á millor alabansa n' ha reproduhit diversos trossos.

De fora casa porta un notable prólech del renomenat escriptor Mossen Jaume Collet, qu' adinera, si això pot ser, lo valer de las notes d' en Cabot.

Acabém agrahint á aquest la ofrena de sa obra, y afirman que literaturs que com la catalana tenen paraulas per comunicar la vida als paisatges, y el sentiment al cor, tenen dret quant menys, al respecte de tots 'ls que 'ls han sentides des la mamella.

FRANCESCH X. BONET.

RECORDS Y ESCENES

DEL TYROL

I

Resomia del poble.

Tot corrent món, la última primavera, en busca de salut per algú que la tenia perduda, la Providència va portarme á conèixer lo Tyrol y á intimar ab aquesta regió que forma part del Imperi Austro-Húngar; de aquest Imperi que, tal com los aconteixements històrichs l' han definit, es, pot dirse, un contrassenit ètnich y geogràfich. Perque, com diu l'autor Rousset, està format per la juxtaposició d' elements variats y heterogenis, sovint oposats los uns als altres, per lo mateix joch de les disposicions de la naturalesa, faltat de coesió natural y que solament per un miracle perseverant de l' art polítich y administratiu conserva la unitat.

Un dels elements que 's revelan á contribuir al miracle, es lo Tyrol; regió que, per devota que haja estat de la família dels Habsburgs, encare 's recorda dels comtes de Meran y de la vall del Inn que li havían donat vida y vida independent y esplendorosa.

L' any 1363, y gracies á haver mort sense hereu lo darrer comte de Meran, totes les possessions del Tyrol foren venudes al Duch d'Austria y desde llavors, pot dirse, que la sòrt d' aquesta província quedá lligada ab la sòrt d' aquella dinastía, seguint ab ella á les bones y á les males.

A pesar d' axò, 'l Tyrol treballa fà molt temps, com la Bohemia, pera espolsarse 'l jou centralista y esdevenir autònomo; ja que contra la invasió uniformadora, avuy en molts estats estacionaria, (si es que no va de baxa) s' ha mantingut íntegra com la neu que curulla ses muntanyes, ferma com les penyes alpines y enamorada, cada dia més, de son passat, ja tradicional, ja històrich, de sa fè, de ses costums, de sos héroes, de sos cants, de sos trajes y de sa naturalesa.

Los fills del Tyrol, fora de la capital, d' Innsbruck, que per la seva situació ofereix cert

caràcter cosmopolita, son, abans que tot, tyrolesos. Animats per la victoria dels madgyars y per l' exemple dels txechs, volen lo Tyrol per ells, y estich segur que 's jugarián tota la seva sanch contra algun poderós que tractés de desnaturalizar lo seu país.

Afirmo axò tan rodonament, perque, mentre la meva estada en aquella benedida terra, he comprobat, á cada moment, lo carinyo, la franquesa y l' entusiasme ab que veneran y celebran tot lo seu, sia del renglo que 's vulga, tinga 'l caràcter religiós o patriòtic, tinga relació ab l' art o la ciencia. Per lo que respecta á la ciencia y á la educació, allí viuen tranquillos y satisfets, perque no tenen llogaret de quatre cases sense la casa comunal ab escola per noys y noyes, y perque, en la capital, s' hi contan una pila d' Instituts, Academies, Seminaris y Facultats que fan ombra á les de Viena y comparten sa fama, disputantse axis la joventut estudiosa, ab les de Gratz, Dresde, Zurich y Ginebra.

Per lo que respecta á l' art, tenen la sòrt de disfrutar del més explèndits quadros que la mà del artista omnipotent ha encarnat en la naturalesa; y tenen la ventatja de tenir l' orella acostumada á sentir les arpes d' aquells boscos centenaris, les veus incansables dels rius, dels torrents y de les cascades, y les grandioses armonies de les soletats y de les calmes, dels torbs y de les tempestes.

Per aquesta senzilla exposició de medis se comprehén fácilment, que 'l poble tirolès, parlant en general, sia educat, sia instruit y sia artista. L' extranger apenes se sent foraster en aquella terra, puig troba arreu les portes obertes y facilitat pera tot, sense ésser víctima de la explotació que s' ha ensenyorit dels punts d' aygües y llochs pintoreschs d' Europa que la moda ha descobert y encalabrinat. Allí, sortiu de poblat y aneu passejant per un camí qualsevolga, y no passa ningú pe 'l vostre costat sense saludarvos; allí, entreu á una botiga, á una cerveseria, y si no os entenen vos fan signe d' esperar, fins que venen ab un vehí que parla com vosaltres y quedeu ben servit. Allí, pe 'l carrer, com que 's porta l' ayre d' estrangeria pintat á la cara, tothom vos dixa 'l pas lliure sense ésser mai víctima de cap curiositat; allí, en fi, un se troba atès y respectat ab una amabilitat ingènua y spontànea, que contrasta ab l' amabilitat empalagosa y artificial á que estem acostumats, per lo major tracte que tenim ab Fransa y Castella, païssos essencialment fàtuos y comediants. Allí no 's conexen les pretensions; s' ofereix lo que 's té, de bona gana

y 's parla ab lo cor á la mà; y no temau gota l' ésser bescantats ni escarnits per ningú.

La gent fa vida senzilla; son cuydadosos y ordenats en tot, no tenen envejes ni ambicions; entre 'l poble y el senyoriu hi há verdadera fraternitat; s' aconsolan junts en les penes y disfrutan plegats les alegrías. Les costums, entre la societat, son honrados y, entre la familia, verament patriarcals. Pe 'l sant de les persones mes encopetades y dels vehins més significats dels pobles, la banda ó 'l coro, ab tota la gent que vol seguir, van á felicitarlos, donantlos hi una serenata; essent després obsequiats explèndidament per aquells, que també 's prestan á trincar ab los caps de colla, entre 'ls visques y vots per la salut y prosperitat de tots, que 's fan mütuament.

Allí, com no hi há vicis, no hi há baralles. La pipa y la cervesa son los dos agents que fan saltar més dineros de la butxaca. La diversió predilecta de la gent urbana, es l' excursionisme: axó es, fer higiene y guanyar salut; y la diversió predilecta de la gent rural, es jugar á botxes: axó es, fer higiene y guanyarse un xop.

Aquestes qualitats morals dels tyrolesos son conseqüència de la seva instrucció, que, ja hem apuntat, te ses dèus lo mateix en les escoles elementals dels pobles qu' en les superiors de la capital. Allí, tothom pot estudiar y apendre á mida dels gustos y de les necessitats de la classe social á que pertany, y, una observació curiosa: ab tantes llibrerías com vejerem, hauríam pogut contar les obres purament d'esbarjo intelectual, de literatura imaginativa que 's veyan en sos aparadors, no faltanthi, en canbi, cap de les novetats relacionades ab la ciencia, ab la historia, l' art, etc. Axó ens demostrará que allí 's llegeix molt poch pera passar lo temps entretingudament y que 's llegeix molt pera aprofitarlo estudiant. No més axís se compren que 'l professorat d'*Innsbruck* tinge fama arrelada d' eminent: y que 'ls escolars d'*Innsbruck* adquirescan fama de sobressallents.

Que 'l poble tyrolès es artista ho provan: la predilecció que sent pera fer aquests treballs de paciencia que 'n diem mosáych y que s' admirin perque rivalisan ab los que surten de Venecia y de la escola Vaticana; la ingenuitat ab que sent la escultura, aquella escultura molt més primitiva y montanyana que la de *Brienz* (Suissa), que ab la matexa facilitat y bonhomía arrenca del tronch, ab la punta del ganivet, una pipa, que 'l Sant Cristo del terme ó l' altar del patró del poble; l' amor y

respecte que té al seu trajo, que conserva encare ab totes ses variants, ab totes ses riqueses y animada coloració; y més que res, la passió ab que sent la música. [La música! observieu: desde 'l pagés á l' home de carrera, desde l' obrer al potentat, desde les criatures als jayos, allí, tothom canta. Son quatre amichs, fan un quarteto; son vuyt amichs, fan una cobla; son més amichs, arman una xaranga; encare son més, constitueixen un orfeó; y entre 'ls que saben solfa y 'ls que may l' han vista, entre 'ls que tocan y 'ls que cantan, en lloch falta música y per tot s' ouen chorals. Uns, per diversió propia y dels vehins, fan música; altres, ab més pretensions y estudis, la fan per treuren honra y profit; y tant al camp com á la ciutat, qui no bufa ó esgarrapa un instrument, canta; qui no executa pesses de concert, refila ayres populars; y quan no 's sent una orquesta nutrida y feta, 's sent una xaranga que 's fa applaudir; quan no 's sent la xaranga, 's sent una colla d' ocarinistes, per l' estil dels qu' hem admirat en nostres teatres; y quan no 's senten los ocarinistes, s' ouen, ab sorpresa, les habilitats, precisions y diabladures vocals dels xiuladors, rabadans de la montanya.

Ab aquestes tres pinzellades que caracterisen exteriorment lo poble tyrolès, crech que n' hi há prou pera terlo simpàtic; mes prescindimne, que al conèixer ses intimitats, la seva ànima, que 's transparenta sancera en los seus sentiments en alt grau religiosos y patriòtics, res de lo dit fá gran falta pera que un se 'n quede enamorat.

Seguèixme, lector, si 't plau, á fer una passejada per aquella hospitalaria terra; fixat en los quadros principals que 't posaré al devant, y al fi 'm dirás si t' he encomanat aquest mal d'enamorament.

JOAQUIM CABOT Y ROVIRA.

NATURA Y PATRIA

Lo sol se 'n va corrents cap á la posta
y s' óu al lluny del lluny, vers á la platja,
semblant planyívol cant d' ànima en pena,
l' acompañat resso de las onadas.

De rosa 's van tenyint los febles núvols
que volan per l' espay en formes várias
y 'l ventijol fresquet las branças gronxa
dels atmetillers florits de flors qu' encantan.

No s' óu cap més soroll, Allá en lo poble
tothom está de festa: aquí tot calma.
¡Qué 'hermosas de la tarde aquestas últimas

tranquilas horas que sens esma passan.
¡Com fan brollar del cor las més alegres,
puras y dolsas ilusions de l' ànima!

Solet ab la natura m' extasio
sens veure à mon costat altres companyas
que flors de dolsas flayres, bonicoyas,
que alegran lo meu cor sols al mirarlas.

Montanyas y turóns al lluny s' esfuman;
riberas y rierots hi ha per la plana
y al peu d' aquella penya gegantina
lo mar inmèns qu' enllà d' enllà s' escampa.

S' escampa enllà d' enllà, vers altres terras
ahont porta los seus fills avuy Espanya,
per defensar un trós, això sens dupte,
un tros que forma part de nostra pàtria.

Avuy mentres lo sol se 'n vá à la posta
y s' óu al lluny del lluny, vers à la platja,
semblant planyívol cant d' ànima en pena,
l' acopassat ressó de las onades,
allà en la nostra Cuba sa sang vessan
los fills d' aquesta terra catalana
de qui encara hi ha llengüas que blasfeman
quan dona tot quant te, quan se desangra.

JOSEPH ALEMANY BORRÀS

Blanes, Abril de 1898.

IMPORTANCIA DE LAS
ARTS Y DE LAS LLETRES
ARMONIA ENTRE LAS DIVERSAS MANIFESTACIÓNS
DE LA ACTIVITAT HUMANA.

III

Tots els pobles y totas las èpocas han tingut manifestacions artísticas quina importància no ha sigut la mateixa, degut à que si be 'l sentimènt estètic es natural en l' home, ni tots els individuos, ni totas las rassas, l' experimentan ab la mateixa intensitat. Dependeix del estat de cultura dels pobles y de las condicions internas y externas en que la vida d' aquells se desenrotlla.

La historia ns demostra que 'l progrés no s' efectúa ab uniformitat: uns pobles van més depressa, altres se quedan enderrerits: en uns predomina 'l progrés material, en altres l' intel·lectual; y aquestas mateixas diferencies se notan entre 'ls individuos de un mateix poble, lo que dona per resultat que hi hage agrupacions socials mes artísticas que las altres, com n' hi ha de mes científicas, y mes jurídicas, y mes comercials: y dintre de cada una d' elles hi ha individuos ab molta cultura artística; altres que casi no 'n tenen, sent en cambi molt instruits en altres rams, y hi ha també molta diversitat encare que sols se tinga en compte la cultura general, puig desde las personas més ilustradas à las que no saben res y de ben poca cosa serveixen, hi ha una gran varietat, dins la que se poden reunir alguns grups quin illas de unió es la casi identitat d' aspiracions en un ordre de la activitat humana; y no dich

identitat à secas perque la desigualtat individual la fa impossible.

La tendència general del progrés, en la antiguetat se dirigeix à las especialitats: els pobles que més avansan ho fan en un sentit determinat; cada un te una missió especial cumplida de tal manera, que la humanitat ne recull els fructs durant un gran espai de temps. Grecia donà al mon la forma de la belleza: Roma imposà la fórmula de la justicia; y de tal modo un y altre poble s'avansaren que després de molts segles, encare tenen forsa de lley moltas institucions romanas, y encare per molts poetas y escultors. las fonts artísticas de la Grecia antiga son las fonts principals de inspiració.

Modernament manifesta 'l progrés una tendència al desenrotillo armònic de totes las manifestacions de la activitat humana. No es cap obstacle la impossibilitat en que 's trova un individuo de fer entrar en son cervell tots els coneixements. Per' arribar al major perfeccionament en las arts y en las ciencias son necessarias las especialitats, mes aquestas han de tenir com a contrapés el cultiu per adorno, per sport, de las demés facultats que la especialitat no reclama. De no ferho aixís s' apodera del organisme 'l desequilibri, que à la curta ó la llarga dona per resultat la decadència.

El trevallador manual, l' home que durant tot el dia, posa solsament en activitat la part física de son organisme, perque aquesta es la manera que te de guanyarse la vida, en las horas de repòs deu procurar instruirse posant en activitat sa intel·ligència, es necessari que donqui expansió à son ànim, aprofitant las ocasions de divertirse, y no deu deixar de donar satisfacció à son sentiment estètic, buscant à ser possibles novas emocions, pera que sa sensibilitat se desenrotlli.

El negociant exercitantse tot el dia en fer combinacions numèricas y d' altre classe, gracies à las quinas trova la manera de augmentar son capital: el sabi que, en son laboratori ó en son estudi, busca la manera d' arrancar à la naturalesa 'ls seus secrets: l' advocat que posa en tortura son magí pera defensar la fortuna ó la vida de son client: el metje preocupat sempre en sa lluita contra las malaltias y en general tots els trevalladors de la intel·ligència necessitan dels sports pera 'l desenrotillo del cos y de las arts pera 'l desenrotillo del sentiment.

Si 'l desequilibri es dolent en l' individuo, essent causa moltas vegadas de malaltias, es pitjor en els pobles, puig raras vegadas surten ayros de sas empresas un poble desequilibrat, y es ademés la senyal mes gran de decadència.

Es veritat que en la joventut, aixís dels individuos com dels pobles, la vida 's manifesta ab intensitat y forsa, sense que l' organisme 's trobi ben equilibrat, mes si prompte no s' entra en la plenitud de la vida, en la que la rahó modera las expansions de la fantasia y tanca à cada una de las facultats dintre de sa propia esfera, si 's vol allargar massa la jo-

ventut, ve més abiat la vellesa, la decadència de l' organisme.

Els pobles de la Amèrica llatina, joves encara, se troben en el període de les calavera-das. ¡Desgraciats d' ells, si no dominan les passions, y sense arreconar els grans ideals, com sembla que fan els Estats Unit, se deixen guiar per un esperit pràctic y positivista! Si ho feyan així desmentirien à n' aquells que diuen que 'l mal els hi ve d' herència, es degut à la sang que portan.

Verdaderament la nació espanyola mai ha estat ben equilibrada, y per xo mai ha sortit ayrosa en sas grans empresas. La més colossal de totas, la descoberta y colonisació d' Amèrica, que doná per fruyt las nacions citadas en l' anterior párrafo, li doná à ella per principal resultat (si be las desgraciades guerras continentals hi ajudaren molt) despoblar la península de tal modo que de trenta milions d' habitants ab que contava à principis del segle XVI, quan aparegué per primera vegada com à nació, (1) baixá à sis milions à la fi del segle XVII.

El desequilibri s' ha manifestat à Espanya, y 's manifesta avuy, y 's manifestarà sempre que tigan preponderancia 'ls temperaments meridionals per l' excés de idealisme.

Son pocas las nacions ben equilibradas, mes algunes n' hi ha en que si be predominan determinadas tendencias, no per xo deixan de manifestarse ab més ó menys forsa las contraries.

Una de las nacions mes adelantadas, la que avuy te mes preponderancia à Europa, l' Alemanya, es tal volta la mes equilibrada. Desde fa mes de un segle la rassa germanica te entre sas mans lo ceptre de la filosofia; avuy conta ab grans metjes, grans mecànichs y grans quimichs; sa literatura enriquida per Goethe y Schiller, conta també ab notabilitats: els grans mestres de la música han sigut y son alemanys; pintors y escultors de fama no 'n faltan entre ells; sa industria comensa à fer por als inglesos; y en fi, ademés de juristas eminentes, conta ab inteligencias poderosas en el moviment sociològich propi de nostra època. Y com un poble ben equilibrat, es sá, pot acometre las empresas mes extraordinaries, perque no 'i faltan inteligencias pera dirigirlo, ni forses físicas pera secundar las iniciatives del cervell.

La importància de las arts y de las lletras queda plenament demostrada ab las consideracions anteriors: no una importància exclusiva, sino la que de dret las hi pertoea en l' armònic concurs de tots els elements necessaris al progrés de l' organisme social.

R.

(1) Espanya si be entemps dels goths, poch avans de la invasió dels moros arribà à formar un tot polítich, durà tan poch temps que no pogué estrenyer be 'ls lassos que forman la nacionalitat: per lo que no 's pot dir ab propietat que Espanya hage format un estat polítich fins al renyat de Ferran y de Isabel: y encara no era un sol estat, sino devant de las demés nacions, perqué interiorment, era lo que modernament se 'n diu una unió d' Estats: ni sisquera arriyava al grau de unió que presuposa l' Estat d' estats, estat compost d' estat federal, que ab los tres noms se designa.

QUADRET

I

Era per aquest mes: los arbres poncellats feyan esperansar bona cullita, la sava que de las socas pujava fins als brots comensava à remoure's com invitada pels batechs de las alas de Primavera, los torrents regalimavan las aiguas fosas de las darreras neus de la muntanya y Natura tota comensava à somriure coberta per las delicadas gassas primaverals.

Allà, lluny, reposant quiet en la falda de la muntanya, jeya 'l poble format de quatre masías aplegadas al entorn del campanar que tot just s' aexecava una vintena de pams sobre els teulats vehins com si talment tingüés mandra d' enlayrarse més de lo suficient pera que en ell hi anihuessim las aurenetas que no podían trigar à vindre de llunyanas terras à ocupar los nius que en la passada tardor sa nissa ga abandonats deixá. Lo poble estava silencios, sos habitants escampats per la planura, inclinavan sos caps sobre la mare terra, ab l' aixada à las mans, oferintli sa cotidiana devoció; alguna qu' altre dona sols restava dintre las masías, al caliu de la llar, cuidantse de fer bullir l' olla en la que s' hi cochia 'l sopar de la familia.

A la cayguda de la tarde, uns núvols plomosos que comensavan à ovrirse pel horitzó, anavan extensemte y acabaren per cubrir lo cel en tota extensió; y després al temps que las batalladas de la església anunciaven l' oració, caygueren unes gotas com à escupinyadas que clapejaren com de verola la capa de pols estesa pels camins. La gent del poble, à ell s' acullí, y en lo camp, ahont las espigas del blat, ajeyentse al impuls de la brisa, semblavan acariciarse unes ab altres, sols la Sió s' estava sota un cobert de jonchs y canyas, à manera de cabanya que la guardava del xáfech que l' había atrapada.

Alta, roja, y forta la Sió, no s' havia esporruguit may per mullena més ó menos; altres voltas, al hivern, atrapada per la tempesta lluny de sa casa, havia cobert son cap y esqueña ab la faldilla y camps à través sens decaure son esperit al sentir lo soroll dels trons que aixordavan la encontrada, à sa casa havia arribat com si tal cosa. ¿Qué esperava la Sió, que sos ulls no deixavan de mirar envers lo caminet que se enfonsava en la vall?

Quan del fons d' ella se sentí ressonar una esquella, la Sió tremolà per un moment, y estigué duptosa entre fugir ó quedarse... després aparegué un gos que al véurela remenà la qua, després, vingueren las ovellas, y al derrera, lo pastor. Colrat pel sol de las mitj-jornades d' istiu, ab lo front alt com si desafies ab ell à l' ayga que li fuetejava, la barretina decantada sobre la orella esquerra, la vara estesa sobre las espatllas y 'ls brassos sobre la vara... La cabanya casi era petita pera tots dos.

II

La Sió, la nit abans, havia arribat à casa

seva, pas à pas, sens endonarsen de la l'ayga que queya sobre sa esquena y mullava els seus cabells: ab la mirada incerta, lo pols alterat y las galtas com duas rosas, un cop al llit cubri son cap ab los llensols y acluçá 'ls ulls, tan sols obrintlos pera donar pas al dol de llàgrimas que d' ells eixian...

Lo sol havia sortit pera tots, lo poble jeya allá mateix, lo pla silencios, estava com sempre, las montanyas s' enlayravan cap al cel. Las poncellas dels arbres comensavan à badarse refrescadas per l' ayga del dia abans, las papallonas volaven de flor en fior, y trasportavan d' unes à altres lo polen que las fecunda, los aucells, entonavan canturias d' amor perseguintse els uns als altres y perdentse piuejant dintre 'l follatje; als nius las mares cuydavan de las criás que obrían lo bech fins à escanyar-se demanant lo menjar que pert lo mascle els hi portava, y mentres tot respirava amor, tot bellesa, tot cansóns entonadas per Natura, las campanas dels Hospicis escampats per tot lo mon, saludavan al nou dia.

A la Sió li pareixia que sentia vibrar las veus de bronze dintre 'l cervell y que aquellas batalladas percutian en las entranyas.

FREDERICH P. VALLES.

Barcelona Abril, 98.

EXTRANGER

Lo Tribunal Suprem de Fransa (Cour de cassation) ha anulat la sentencia que condemnava à Zola à un any de presó, fonamentant tant grave decisió en un defecte de forma: lo no havense perseguit lo judici à instancia del Concill de Guerra, quina entitat era lo que havia sigut objecte dels atachs del gran novelista.

Com se compren la emoció produhida en la nació vehina ha sigut extraordinaria, y així se desprén de las apreciacions de la premsa.

Si be no s' ha deixat de discutir l' aspecte jurídich es à dir los fonaments legals del fallo, essent molts los que 'l crehuen contrari à la llei, preocupa molt més l' aspecte social y polítich.

Las impressiôns dels periódichs contraris d'en Zola son las de que ab la decisió del primer tribunal, contra la que no hi ha apelació, se torna à posar à la ordre del dia la revisió del procés Dreyfus, y com à conseqüencia llògica la cuestió judaica.

L' Aurore, Le Rappel y 'ls altres diaris que prengueren partit en favor dels juheus celebran com es de suposar la revocació de la sentencia. «A pesar dels antisemites—diu Le Rappel—à pesar dels nacionalistas (quin nom se donan avuy los neo-boulangistas) hi ha encare una justicia à Fransa.»

Entre uns y altres tornarán à agitar la opinió pública, y no seria estrany que 's vegessin altre vegada las lamentables escenes que tant desdihuen dels temps moderns.

Indubitablement la futura Cambra contindrà alguns diputats antisemites. En Drumont es à l' Alger à trevallar la seu candidatura.

Escritas aquestas ratllas hem sapigut que 'ls oficials del Concill de Guerra han acordat renovar el procés contra 'n Zola.

Hem rebut lo Reglament y Condicions pera la Exposició Internacional, Industrial, Vinícola, Científica, Agrícola y Artística que celebrarà la ciutat de Perpinyà desde 'l dia 15 de Maig fins al 15 de Juny d' enguany baix la protecció de son Ajuntament.

Aquesta exposició constarà dels 10 grups següents:

Primer. Productes vinícolas, Agricultura.

Segon. Productes alimenticis.

Tercer. Higiène.

Quart. Industria pera vestits.

Quint. Mobles y Cuadros.

Sisé. Indústries artísticas de luxo y fantasía, Ciencias.

Seté. Instruments de música.

Vuité. Industrias y construccions.

Nové. Industria, en Fusta.

Désé. Industria cerámica, Cristallería, Vidrieria.

M. H. Lyonnet es l' Agent General Delegat pera Espanya. (Lauria, 70, Barcelona.)

MARINA

Ma muller se 'n diu Marina,
qu' es lo sol nom que li escau;
ja que fou damunt las onas
hont parlarem d' estimar.

Jo, ab los remes, boga, que boga;
ella, al timó, dret servant:
lo bot, tallant las onadas,
sempre endinsantse en la mar;
l' aigua, sentintse escomesa
sense com vé ni com vá,
dels glops de nevada escuma
ruixantnos ab degotalls;
l' aire, esbullant de ma aymia
los fils de seda en son cap.

La costa, enrera quedantse;
fugint, l' horisó, al devant
y fits mos ulls en las ninas,
sentintme en son brill cremar!

Al ferne esment, ¡Deu me valga!
jo 'm sento, jove, tornar
y al punt camí de la platja
sembla que 'l cor se m' en vá.

Per mi sols allí la vida
desplega sos purs encants
y sols es allí hont de veras
se sent l' afany d' estimar;
puig sobre la inquieta onada,
dessota l' hermos cel blau,
reprén l' amor la grandesa
d' abduas inmensitats.

VALENTÍ JULIVERT.

De l' estiu a Pasqua

En Ramón estava enamorat com un boig de la Merceneta, y ella que ho conegué, durant tot l' estiu, semblá donar alas al noy de casa 'n Serrat, qui tenia ganas d' aprofitar las vacacions, pero després contarho als amichs de Barcelona.

A la tardó, cambià la cosa: las miradas d' ella manifestavan que estava enamorada d' en Ramón, qui no poguent resistir el foch granejat que li dirigian aquells ulls, y oblidant els sufriments del estiu, se deixá clavar en l' am. Per Nadal declará son amor á la Merceneta, y 's cregué l' home mes felis del mon al véurela enrogir mentres de sa preciosa boca 'n sortia 'l si desitjat.

La felicitat d' en Ramón no tenia límits, s' escampava per tot arreu: quan ballava ab sa promesa, mirava de una manera especial á tots els joves com diguentelshi: ja ho veyeu, es ben meva: ja ho sé que 'm teniu enveja.

Poch avans de celebrarse 'l primer ball de disfressas, quan las amigas preguntaren á la Merceneta, si seria de la colla com els altres anys, li venian unes ganas de dir que si desde 'l primer moment, pero tingué por del que dirán, y s' escusá. No obstant la temptació fou tant forta, que conquistá una altra amiga que també festejava, y ja en la nit del diumenge abans de Carnestoltas, formá part de una d' aquellas comparsas qu' entran al ball al só de una marxa, no sé si per fer més efecte ó per demostrar que tenen gracia en caminar seguint el compás de la música ab els brassos descansant en el costat y fent moure 'l cos ab garbo. Per cert que n' hi ha algunas que no 's dehuen pas haver mirat al mirall ab la posició aquesta, pero la Merceneta fou la admiració de tothom y la desesperació de son aymant.

Per més qu' ella volgué ferlo content ballanthi la major part dels balls, no ho consegui pas. La angunia que passá mentres ella anava de brasset ó ballant ab altres, era mes gran que 'l goig de quan era ell el preferit, ab tot y que 'ls moments aquells foren molt més curts que aquests.

Lo mateix passá 'ls días de Carnestoltas ab la circumstancia agravant, de que en la tarde del segon dia, la Merceneta sols ballá la primera sardana ab en Ramón, y en la última nit no 's cuydá tampoch gayre d' ell.

Las queixas, formula d' agravis y reclamacions que presentá 'l dimecres de Cendra, produhiren el rompiment, per lo que passa en tota

disputa; que 's va pujant el té, se diu més de lo que 's volía dir, l' amor propi se sent ferit, y aquestas feridas son las que més se senten.

En aquest estat passá la Quaresma: días que la Esglesia destina á la meditació, y en els que 'ls bons cristians van á vuydá 'l sach dels pecats, y ja sía per influencia del carácter de tals días, ja sía per altre causa, lo cert es que abans del Diumenge de Rams se notavan síntomas de reconciliació qu' arrivaren á ser un fet per Pasqua florida.

Vegis lo que son las cosas: per Nadal, diada alegre, diada de Pasquas, las boyras del estiu s' aclariren per en Ramón: la felicitat d' estar promés serená son cel. Las borrhascas del Carnaval lo varen ennubolir, serenantse en una altra diada alegre, en la Pasqua de Resurrecció.

Mes are en Ramón te alguna experiencia: are coneix que quan hi ha núvols en creu la tempesta s' acosta: are sab que 'l carácter de la Merceneta es voluble com la atmósfera: que segóns d' allá hont ve 'l vent, el cel se serena, ó s' ennubola, ó s' ompla de boyras: y á mida que ha anat adquirint coneixements metereològichs, el cor no oposa tanta resistencia al cervell, si aquest se posa en guardia pera prevenirse contra 'ls cambis atmosfèrichs.

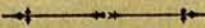
Y á l' estiu també s' en solen presentar.

No puch dir lo que va passar l' estiu següent perque á ma celda, no han arrivat mes notícias, y aixó que qui me las comunica es un astrolech de primera que més de set vegadas ha endevinat el temps que havia de fer tres mesos després del pronóstich.

FRA. DIABLE.

En ma celda á 18 de Abril de l' any 1899 de la Encarnació.

REGIONALS

La societat coral *Catalunya Nova* está actualment ensajant una gran Missa de Requiem composta per son director lo renomenat mestre en Enrich Morera, qui la dedica á la bona memoria del mes gran dels sobirans de la nació catalana, En Jaume primer, lo Conqueridor.

Ampliant la notícia que donarem en nostre últim número, referent á que la societat de Reus titulada «La Palma» havia publicat la convocatoria per un certámen humorístich, dirém avuy que tots los treballs que aspirin á

algún premi deurán estar escrits en catalá, antich ó modern, deurán ser rigurosament originals é inédits y no podrán contenir ofensas á la moral, limitantse á exposar un humorisme de bona lley, que resulti satírich y ridiculizador sense descendir may á vulgar y pornográfich.

Las composicions, junt ab un sobre clos que contingui á fora lo títol de la composició y 'l lema, y á dins lo nom del autor, deurán remetres á la Secretaría de la Societat, carrer de Jesús, núm. 1, per tot lo dia 30 de Maig del any present.

Llegim que l' Ajuntament de Figueras ha restabert en sas sessions l' us de la llenga catalana.

En la festa que 'ls somatents de Catalunya dedicarán á la seva patrona la Verge del Montserrat, s' estrenará un preciós himne, lletra catalana de sor Eularia Anzizu, monja del Real Monastir de Pedralbes, y música de la senyoretta donya Isabel Güell y Lopez. Los que han tingut lo gust de poguer coneixer aquesta composició, la consideran com un bon travall que revela en la seva autora un coneixement fondo de composició y armonia. Lo motiu musical d' aquesta obra, d' un cayent ben catalá, encaixa molt bé ab la lletra y está ben portat.

En la expressada festa que 's celebrarà 'l 8 del vinent Maig acudirán al Santuari molts somatents ab senyeras.

L' Abad del Monestir ha donat ordre de reservar tots els aposentos als individuos dels somatents, que serán en nombre de 10.000.

Llegim que la companyía que actúa en el Teatre Romea, allargará la temporada fins á ben entrat el mes de Maig, estrenant á més del drama d' en Guimerá *La tupinada* alguna altre obra de importancia.

Sembla que encara no te títol segur la nova obra d' En Angel Guimerá, puig molts crehuen que 's titolará *El Cacich*.

NOVAS LOCALS

Diumenge prop passat se celebraren las eleccions de senadors essent á Girona elegits per aquesta provincia, los senyors Arias y Larús, ministerials y lo silvelista D. Albert Camps.

Los balls celebrats diumenge y dilluns en lo Teatre Cervantes se veieren molt concorrete-

guts. Sobre tot es digne de esmentarse 'l que tingué lloch lo diumenge á la nit, que resultá un dels mes lluhits que s' hagin donat en nostre vila, abundant hi l' etern y simpàtich femení que demostrá son exquisit gust ab los trajes de tons clars propis ja de l' estació estiuena.

També se vären celebrar dos balls particulars en lo saló de la Escola municipal, lloch que cedí lo Senyor Arcalde, mediante donatiu de 40 pessetas per la beneficencia pública.

En lo cementiri nou, á mes dels panteóns que ja diguérem s' estavan edificant, hi han actualment en construcció 6 tombas.

S' ha acabat ja la restallera de nitxos de propietat que tenia encarregats en Pere Reig. Los preus son los següents: nitxos de primera, ab ossari, 125 pessetas; nitxos de primera, sens ossari 100 id. y nitxos de segona 75.

En lo carrer de Llevant hi ha una pedrera, anomenada d' En Fina, en la que ab las derrieras plujas s' hi ha acumulat una regular cantitat d' aiga que utilisan algunas vehinas per safreig. Creyém que fora molt convenient com á mida de salubritat que nostre digne Autoritat municipal dongués á entendre á las que tal fan, que no es gens bó lo respirar las emanacions d' aigas enxarcadas, y al mateix temps s' avisés al propietari de dita pedrera la urgençia de donar sortida á las mateixas.

Tenim entés que la Comissió municipal d' obras públicas pensa construir en un dels solars que posseix l' Ajuntament, un edifici quin destí serà 'l de Escola municipal de novyas.

Trovém molt acertat lo pensament de nos tres regidors, puig contant ab un edifici propi, s' evitarán d' una volta los molts inconvenients que 's trovan al tenir que llogar per Escoles públicas edificis que careixen absolutament dels més indispensables requisits per tal destí.

Nostre corresponsal á Palafrugell no trova aquesta setmana en la crónica local d' aquella vila res de esmentar, com no sigan los balls celebrats las dos nits de Pasqua en lo *Centre Fraternal* y en lo *Centre Obrer*, que foren molt animats, y las funcions religiosas que ja anunciarem en nostre derrer número.

Ha sigut aprobat pel Gobernador Civil de la província lo nou reglament de la germandat

«La Protectora», quina societat compta ja 37 anys d' existència, puig que fou fundada el dia 28 de Juliol de 1861.

Lo dia 12 del corrent tingué lloc la reunió ordinaria trimestral de socis de *La Equitativa*, al objecte de donarlosi coneixement la Junta Directiva del resultat del balàns. Segons d' aquest se desprén, hi ha hagut en lo passat trimestre un benefici de 566'72 ptas., que deduhides 276'82 per perduda à la panaderia queda un benefici líquit de ptas. 289'90.

Aquest benefici escàs es degut al augment cada dia creixent del preu dels queviures, gran part d' ells à causa de la exagerada pujada dels cambis.

Las Juntas Directiva y de vigilancia someteren à la reunió general la modificació del article 21 dels Estatuts, significant, que haventhi ja un fondo de reserva prou respectable ab que atendre à totes las eventualitats que pugan ocurrir, en lo successiu, totes las partidas que s' destinaven à aumentar l' esmentat fondo, se destinarán à amortizar los inmobles de la societat.

Y se procedí à la renovació dels Jurats, essent elejits los Srs. Baldiri Ventura, Baldiri Daviu y Salvador Plaja.

Un paysá nostre, l' advocat D. Hortensi Ba-jandas resident à Girona va morir de repent un jorn de la darrera setmana. Son enterru mostrá las generals simpatías que en vida s' havia captat l' ilustrat fill de Palamós. Rebi sa familia nostres sentiments de condol.

Secció Comercial

Desde el 5 d' Avril lo moviment de nostre port ha sigut lo següent:

ENTRADAS

De Torrevieja polacra goleta, «Europa», de 90 tons. c. Ortega, ab sal.—Do Motril y Castell de Ferro, polacra goleta «Joven Juanito», de 92 tons. c. González, ab suro.—De Bilbao y escalas, vapor «Cabo Tortosa», de 1260 tons. c. Tellechea, ab efectes.—De Barcelona, llaud «Pepito», de 32 tons. patró Ventura, ab efectes.—De Barcelona, llaud «Manuelito», de 22 tons. patró Gallaret, ab efectes.—De Barcelona, llaud «Anita», de 33 tons. patró Esteve, ab efectes.

DESPACHADAS

Pera Cetze y Marsella, vapor «Cabo Tortosa», ab efectes de trànsit.—Pera Barcelona, llaud «Monserrat», ab efectes.—Pera Barcelona, polacra goleta «Joven Juanito», ab efectes.—Pera Blanes, llaud «Manuelito», ab efectes.—Pera Barcelona, llaud «Anita», ab efectes.—Lo llaud «Anita» va tornar à entrar d' arribada forçosa per lo fort vent contrari.

Lo Tribunal Suprèm en sentència dictada últimament ha establert sobre ls pagars à la ordre la següent doctrina, qual coneixement es de gran interès.

La expedició de pagars à la ordre y sos endossos, deuen reputarse actes mercantils, ab arreglo al article segon del Còdich de Comers, per esser dels expressament definits en aqueix cas legal, y haverhi, per lo tant, la presunció de que procedeixen de operacions de comers, salvo proba en contrari. Quan falti aquesta proba, son d' exticta aplicació al cas, los articles 516, 530 y 532 del Còdich de Comers, y no infringeix los 311 y primer, la sentència que condena al endossant d' un pagaré à la ordre, equiparat pel

dit art. cl. 532 à las lletras de cambi pera l' afecte de la responsabilitat dels endossants' encara que no s' hagi demostrat especialment que l' import del pagaré s' destinés à operacions, sense que són comerciants lo llitorador y el primer tenedor. Es inaplicable, per consecuencia, l' article 1,529 del Codich civil, referent à la sessió ó venda de crèdits que careixin de la naturalesa y forma mercantils que quedan exposats.

Registre civil

NAIXEMENTS

Noys.	0
Noyas.	1
Total.	1

DEFUNCIONS

Rita Ponsatí Vda. Tordera, 70 anys.
R. E. P.

A l' hereu de can Rossegà

A Sants y minyons
no 'ls prometis si no 'ls dons

Estimat Jepet: no 't crequis que aixó sia una carta, que no ho espás: es un *Memorandum* d' una potència amiga, y no te sorprendrà que fassa del meu propòsit un *cassus belli*.

No 't vull parlar de la *Cora del Mago*, ni de Fra. Domiò, aquell de la cala d' aprop del Faro y viritat que may mes s' han esborrat de ta memoria aquellas paraulas que digueres al *Mago* en aquella nit de felís recort?

Sembla qu' era ahir y no y obstant han passat quelcoms anys.

L' hereu de can Molleda me 'n feya memòria l' altre dia tot contant 'l pas aquell d' en Barratò: sabs, allò de quan creyent lo metje, que tenia l' cólera mormo, lo volían enterrar de viu en viu. Sort de la petaca, d' altre modo n' hauríam sentidas pocas de sardanas d' en Rigau; naturalment, com qu' enterrant l' avi lo net no hauria nascut; y per lo tant, en l' Ampurdà, fora de l' Ampurdà y més enllà del extranger, de sardanas típicas d' aquell poble d' aprop del Castell de Santa Catarina n' haurian ballades pocas: oh y lo més particular del cas, es que quan te la paraula, no escup may, y fuma ab pipa.

Ja sento d' aquí estan, com dius y l' *memorandum*; y l' *cassus belli*? ahont paran que no 'ls veig à cap part del mon: no 't apuris, que ja vindrà: aixó es dirte que tinch l' oido mes si que tu, perque si tu sentires allò dels *perdigons* no te res de estrany que jo 't senti d' aquí estan.

Lo *memorandum* y l' *cassus belli* no tenen altre objecte, que recordarte certa promesa que 'm feres fa molts anys, ia que no has complert per falta de medis, millor dit per falta de lloch ahont complirla, pero avuy noy, no tens escusa ni perdó de Deu, si no aprofitas l' ocasió de cumplir la paraula empenyada, tota vegada qu' en «La Senyera» tens *ancho campo* pera el desenrrotlo de la téssis singular de los *Elementos Sanos*, que ab desitj espera llegir y estudiar ton ben volgut amich.

LO NOY DE LAS CAMAS TORTAS
La Galera 12 Abril 98.

J. BURELL & Cia

CONSTRUCTORS

Vila y Vilá, 117.—BARCELONA

Especialitat en Yachts,

Llanxes de vapor, Remolcadors, Canúas, Canots, Llanxes de Salvament, etc.

TALLER DE VELAMEN

Unich á Catalunya y á Espanya pera Yachts, tendàs pera 'l camp, bany, cassera, etc.

Lonas inglesas y del pais

Direcció telegràfica, «YACHTS», BARCELONA

Casa constructora del bot de salvament de Sant Feliu de Guixols.

YACHTS fets per J. Burell: **Nitetis, Atlant II, Atlant I, Niobe, Conqueridor I, Conqueridor II**, del Real Yacht Club de Barcelona.

NIODE, constructor Burell, 3 primers premis.

FRENO ZEPHIR

NO PNEUMATICH

Unich aparell practich qu' apreta sempre la tanca en son encaix, sens la mes insignificant remor, y evita per compert un tench de cop per forta que sia la corrent d' ayre.

Naumann Ciclos

La superioritat d' aqueixas màquines s' impossa sobre totes las demés, puig en tots sos detalls tenen la mes absoluta perfecció.

Unich representant en aqueixa comarca.

Hugo Sanner

PALAMÓS

FABRICA DE GORRAS Y CORBATAS

DE

Pere Berta

Carrer MAJOR, 32.—PALAMÓS.

Estém acabant de confeccionar un variat y complert assortit en gorras d' estiu de la mes alta novetat.

CINTURONS per senyoreta, de gust últim y confecció esmerada.

CAMISAS, CORBATAS, COLLS y PUNYS de fil, etc.

Novetat, Varietat, Baratura.

LLIBRERIA Y CENTRE DE SUSCRIPCIONS

DE

Salvador Plaja Villena

Palamós.

Se serveixen tota mena d' obras á la bestreta y á plassos.

Representant á Palamós de la societat de Informes comercials y cobros atrassats, comisións, consignacions y representacions dels senyors

SATORRES y MADRENAS,

de BARCELONA.

Els Quatre Gats

Carrer de Montesión

Barcelona.

Local artístich. Café y begudas d' inmillorable calitat.

La visita á ELS QUATRE GATS es indispensable á tot bon "touriste",

Excelent cuyna catalana.

Grandes Almacenes

LAS INDIAS

17, Canuda, 19 y 21
(Cerca de la Rambla)

Estensas existencias.

Precios nunca vistos.

LANERÍA, SEDERÍA Y LENCERÍA

Sección de Sedería

Paño de Lyon, desde 3 pesetas metro.
Ratchimir, desde 3'50 id. id.
Surás, desde 2 id. id.
Faill francés, desde 3 id. id.
Damasés (gran novedad), desde 2'50 id. id.
Mantones blonda, desde 7 pesetas uno.
Salviosas, desde 5 id. id.

Sección de Lanería

Lana (novedad), desde 0'50 pesetas metros.
Armour negro, desde 0'90 id. id.
Casimir id. desde 1'25 id. id.
Lanas fantasía (para baile), desde 2 id. id.
Nubes hilo, desde 3'50 id. una.
Panis. lana suiza, desde 1'25 id.
Panis. bordados (para mano), desde 1 id. id.

Sección de Lencería

Sábanas (clase recomendables), desde 2 pesetas una.
Toallas turcas, desde 0'25 pesetas una.
Madapolan, desde 0'25 pesetas metro.
Lienzo puro hilo, desde 0'75 pesetas metro.
Mantas algodón, desde 0'75 pesetas metro.

RIQUISIMA COLECCIÓN DE ESTAMPADOS PARA VESTIDOS.

Rosell y Barceló.--Barcelona.

Imprenta i Llibreria de L' AVENÇ
DE

Massó, Casas & Elias

Ronda de l' Universitat, 4.—BARCELONA

Cançons catalanes, harmonisades per
Enrich Morera.

Sant Ramón, Plany, El comte Arnau, El Rossinyol, Montanyes de Canigó, Ets Segados, etc.

Una, dos rals.

Rellotjeria d' en NARCÍS FERRER

Arrabal interior, n.º 1.—**Palafrugell.**

Rellotjes de totes menes en preus y marcas.

Arracades, anells y brasselets.

Objectes de metall.

Representant en Palamós, FELIU CROSA.

La Senyera

's ven á Barcelona al kiosko número 1, d' en RAMON RIBES, Rambla del Mitj, devant del Lyon d' Or.

Exemplar corrent, 0'15 ptas.

Establiment de
Fèlix Pla Garriga

Antiga casa d'en PLÁCIDO

Carrer MAJOR, N.º 32 y 33.—Palamós

En aquesta acreditada botiga trobarán sempre tot lo relatiu á CONFITERIA, COMESTIBLES, DROGAS, BATERIA DE CUYNNA, LÓSA, CRISTALL, PARAGUAS, OBJECTES D' ESCRITORI y altres mes **Seccions** ja coneigudas del públic.

Preu ficsos.

La Senyera

Setmanari català

Redacció y administració,

Carrer MAJOR, 27.—PALAMÓS

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Palamós, tres mesos.	1,50 pessetas
Fora, » » »	2'00 »
Estranger y Ultramar, 1 any	12'00 »

Anuncis y comunicats, á preus convinguts.

No 's tornarán 'ls originals.

Pasteria inglesa

D' EN

Alfons Vilarasau

Carrer de PELAYO, 6, bis.

BARCELONA

Especialitat en **lunchs**.

Se recomana á tots los estudiants. Als que sian fills de PALAMÓS y ensenyin LA SENYERA, gran rebaixa de preus. Un *bard*, 0'10 pessetas.

ASTRERIA

Las dos Américas

DE
JOAQUIM DAURA

13, Unió, 13

Barcelona

Elegancia en lo tall, confecció perfecta, preus mòdichs.

Gran y variat assortit en novetats del pais y extrangeras,

Totas las temporadas visita 'ls pobles de **Palamós, Sant Feliu de Guixols y Palafrugell** ab un grandiós mostruari.

MEDICAMENTS ACREDITATS,

recomenats per la ciència médica.

Vi de Nou de kola GIMBERNAT

Poderós aliment d' estalbi, regulador del cor, estimulant de las funcions digestivas y despertador de tot organisme empobrit: preu 8 rals.

Farmacia del autor, Conde del Asalto, 14.—Barcelona.
PALAMÓS, D. Joan Vilar, farmaceutich.

Imprenta y Encuadernació

DE

OCTAVI VIADER

Gran assortit de Devocionaris.

Llibres de devoció de totes classes.

Especialitat en llibres per dol.

COMUNIÓ.

Llibres propis per la primera comunió de 40 céntimos á 20 pesetas.

ESTAMPAS

Recordatorias de primera comunió y gran assortit de estampas.

Se envian mostres á persones coneigudas.

Estampa d' en Octavi Viader, S. Feliu de Guixols.